

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno autorky: Hana Grosmanová

Název práce: *Pozitivní vzory ve výuce*

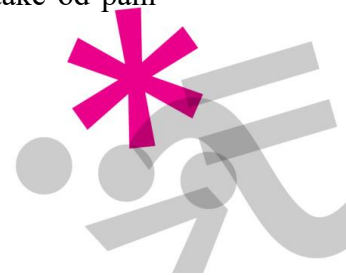
Oponentka práce: Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D. (KPP PdF UHK)

Téma práce: autorka si vybrala didaktické téma. Ve své práci předkládá pět velice propracovaných metodických materiálů, které jsou tematicky spjaty s RVP ZV ve vztahu k Vko. Téma pozitivních vzorů ve výuce považují za aktuální a zcela zásadní, a to nejen kvůli akcentu na mezipředmětové vztahy, ale také kvůli tomu, že prostřednictvím tohoto tématu je možné rozvíjet u žáků různé formy sociálního učení, učit je kriticky myslet, ale také podporovat u žáků morální hodnoty.

Struktura a rozsah práce: hlavní text práce je členěn na úvod, teoretickou část, praktickou část, závěr, seznam literatury a přílohy. Teoretická část (str. 12–53, tj. kapitoly 1) pokrývá cca 41 stran textu. Praktická část (str. 54–146, tj. kapitola 2) pokrývá cca 92 stran. Vzájemný podíl obou částí je tak výrazně ve prospěch praktické části. Celkově je práce dosti obsáhlá, ovšem přehledně strukturovaná (jednotlivé podkapitoly obsahují vždy shrnutí), teoretická a praktická část spolu korespondují, jsou provázané.

Teoretická část: v této části autorka představuje nejprve samotný pojem pozitivní vzor – jak je vymezen, co si pod ním lze představit, a také jaký vliv mají vzory v jednotlivých vývojových etapách s důrazem na mladší školní věk, pubertu a adolescenci. Za velice přínosnou považují podkapitolu 1.3, kde autorka podrobně rozebírá, proč je podstatné se pozitivními vzory zabírat a předkládá celou řadu autorů, kteří se danou problematikou zabírají, od antiky, přes různá náboženství až k etické, morální výchově. Neopomíná ani zahraniční zdroje a představuje vybrané studie zabývající se touto problematikou. V podkapitole 1.4 se autorka zabývá různými formami sociálního učení – imitace, sociální zpevnování a identifikace – a popisuje, jaký vliv má sociální učení v procesu utváření morálky a hodnotového žebříčku. Následně se autorka zabývá tím, jakým způsobem je téma pozitivních vzorů zakomponováno do RVP ZV, v kterých předmětech je jim věnována pozornost. Dále se již zaměřuje na jeden ze svých aprobačních předmětů výchovu k občanství a poukazuje, jak je možné toto téma zakomponovat do pěti základních tematických okruhů vymezených v RVP ZV. Poslední podkapitola teoretické části pojednává o vybraných výukových metodách a organizačních formách, které studentka považuje za vhodné využít při výuce zvoleného tématu, a to s ohledem na jednotlivé fáze hodiny. Vychází z konstruktivistického modelu EUR a představuje různé aktivizační metody. Teoretická část obsahuje zajímavé informace vztahující se k tématu, ovšem některé kapitoly jsou brány hodně ze široka.

Praktická část: praktická část diplomové práce je zaměřena didakticky. Studentka zpracovávala metodické materiály k tématu pozitivních vzorů. Vytvořené materiály chtěla následně ověřovat na vybrané ZŠ. Z důvodu nastalé situace spojené s koronavirovou pandemií, kdy došlo k uzavření škol, byla studentka nucena pozměnit celou metodologii. Materiály musela přizpůsobit distanční výuce a vytvořit k nim pracovní listy. Zároveň získávala zpětnou vazbu k vytvořeným materiálům, a to nejenom od žáků, ale také od paní

učitelky. Dalším úskalím, se kterým se musela studentka vypořádat, byl fakt, že výuka Vko byla v dané situaci dobrovolná čili se jí nedostalo zpět dostatečné množství materiálů, ze kterých by mohla provádět ucelené závěry. Každopádně i za této situace, byla studentka schopná provést opravdu podrobnou kvalitativní analýzu navrácených materiálů. Materiály, které studentka vytvářela vycházejí z pěti základních tematických okruhů vymezených v RVP ZV. Ke každému metodickému materiálu, který je určen pro učitele, je vytvořen i pracovní list určený pro žáky. Všechny vytvořené materiály jsou shodně strukturované, velký podíl tvoří text, který představuje danou osobnost a na něj pak navazují různé otázky či dílčí úkoly, které nutí žáky kriticky myslet a zároveň vedou k rozvoji jejich morálních hodnot. Studentka si stanovila několik výzkumných otázek, které ověřovala kvalitativní analýzou navrácených dokumentů, a to jednak jestli jsou materiály pro žáky srozumitelné, dále zda jsou využitelné v hodinách Vko, ale také v jiných předmětech a zároveň se snažila ukázat míru motivace žáků k samostatné práci s materiály. Za nadstavbu považují veškerá studentčina shrnutí a závěry, které vyvozuje a kdy byla schopná formulovat, v čem spatřuje přínos vytvořených materiálů, ale také jistá úskalí. Zároveň byla studentka schopná předkládat i alternativní řešení. Studentka vytvořila a předložila obdivuhodné množství metodických materiálů, které jsou rozhodně využitelné v praxi, ovšem aby bylo možné dělat nějaké ucelené závěry, je nutné je ověřit s žáky přímo ve výuce.

Jazyková a stylistická úroveň práce: práce je po jazykové a stylistické stránce velice zdařilá

Formální stránka práce: odpovídá požadavkům

Použitá literatura a použité zdroje: splňuje požadavky

Využitelnost pro teorii a praxi: vysoká

Cíl práce: splněn

Úroveň diplomové práce: diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ práce.

Otázky k obhajobě:

- 1) Popište, jakým způsobem jste vybírala Vámi vybrané osobnosti a odůvodněte, proč je považujete za pozitivní vzory.
- 2) Během tvorby diplomové práce jste musela pozměnit způsob ověřování Vámi vytvořených materiálů. Jaké v tom spatřujete výhody/nevýhody? Myslíte si, že kdybyste vytvořené materiály ověřovala přímo ve výuce, byl by výsledek stejný?
- 3) Vytvořila jste pět metodických materiálů, v jakých předmětech (kromě Vko) by se dali využít a jak?

V Hradci Králové, 28. 07. 2020

.....
(Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D.)

